

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВОГО ТА
ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ТЕКСТУ**

**Освітня програма Польська мова і література.
Перший(бакалаврський рівень)**

Спеціальність 035 Філологія

**035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад
включно), перша - польська**

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “_” ____ 2019 р.**

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Особливості перекладу наукового та публіцистичного тексту
Викладач	к.ф.н. Щербій Наталія Олегівна
Контактний телефон викладача	+380967481193
E-mail викладача	natalia.shcherbii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS лекційні години – 12, практичні години – 18, самостійна робота - 60
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Особливості перекладу наукового та публіцистичного тексту» складається з теоретичного та практичного курсу, в основу яких покладено підготовка філологів-перекладачів для роботи з текстами публіцистичного та наукового змісту, ознайомлення студентів з основними способами та особливостями перекладу наукових та публіцистичних текстів, а також розвинення навичок письмового та усного перекладу з польської на українську мову та з української на польську.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення дисципліни «Особливості перекладу наукового та публіцистичного тексту» полягає в забезпеченні студентів знаннями з теорії та практики сучасного перекладознавства і необхідним мінімумом польської та української фахової термінології для здійснення усного та письмового перекладу фахових та публіцистичних текстів, а також проведення наукових досліджень у галузі перекладознавства</p> <p>Завданнями є формування перекладацької компетентності та специфічних навичок перекладацької діяльності, засвоєння необхідних теоретичних та практичних знань, поглиблення знання польської мови шляхом збагачення словникового запасу студентів спеціальною термінологією з технічних, юридичних, політичних, економічних та медичних галузей. Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно глибоко аналізувати текст оригіналу, знаходити в ньому проблемні, з огляду на переклад, одиниці, проводити зіставний аналіз першотвору і перекладу, оцінювати стилістичний баланс двох текстів.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні</p> <ul style="list-style-type: none"> -здатність здійснювати педагогічну комунікацію на засадах комунікативного підходу, ефективно пояснювати і презентувати навчальний матеріал, взаємодіяти у мовному середовищі; -здатність виявляти автономність і відповідальність у комунікативних ситуаціях побутового та професійного характеру. <p>Фахові</p> <ul style="list-style-type: none"> -здатність здійснювати порівняльний аналіз основних випадків розходження між граматичними (морфологічними та синтаксичними) нормами польської та української мов; - здатність здійснювати граматичні трансформації з метою забезпечення адекватності перекладу з польської на українську мову та з української на польську; - здатність самостійно глибоко аналізувати текст оригіналу, знаходити в ньому проблемні, з огляду на переклад, одиниці, проводити зіставний аналіз першотвору і перекладу; - здатність оцінювати стилістичний баланс двох текстів, а також порівнювати переваги і недоліки у двох різних перекладах одного і того ж фрагмента; - здатність здійснювати адекватний переклад інтернаціоналізмів, реалій, власних назв, фразеологізмів, художніх засобів тощо; - здатність здійснювати письмовий та усний переклад текстів публіцистичного та наукового змісту з польської на українську мову та з української на польську; 	

- здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі перекладознавчих досліджень;
- здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння шляхом опрацювання теоретичної літератури з тем курсу.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / <u>практичні</u> / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
VII	035 Філологія 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - польська	4	Вибірковий

Тематика курсу (лекції)

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Definicje tłumaczenia. Typy tłumaczeń. Granice przekładalności. Bilingwizm i bilingwizm tłumacza. Subjęzyki i subkultury. Nieprzekładalność leksykalna, gramatyczna i stylistyczna. *** Kwalifikacje tłumacza. Predyspozycje tłumaczy ustnych i pisemnych. Etyka zawodowa tłumacza. Przepisy prawne dotyczące tłumaczeń.	Лекція	1-23	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 2. Technika przekładu. Sposoby znajdowania ekwiwalentów obcojęzycznych dla wyrazów oznaczających zjawiska typowe dla społeczeństwa mówiącego danym językiem (nazwy	Лекція	1-23	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру

<p>geograficzne, kulinaria, terminy prawne, aluzje do kultury i języka). Rozumienie tekstu. Powiązanie z realiami i sytuacją. Definicje znaczenia. znaczenie referencjalne i konotatywne, znaczenie wewnętrznyjęzykowe.</p>					
<p>Тема 3. Ekwiwalencja, jej poziomy. Ekwiwalencja leksykalna, gramatyczna i stylistyczna. Problemy leksykalne. Polisemia i homonimia. Internacjonalizmy, neologizmy, słowa modne, luki leksykalne.</p>	Лекція	1-23	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
<p>Тема 4. Techniki tłumaczenia bezpośredniego i pośredniego: a) zapożyczenia, kalki, tłumaczenie dosłowne; b) transpozycja, modulacja, ekwiwalencja. Praktyczne zastosowanie tych technik w przekładzie różnego typu tekstów. Transkrypcja i transliteracja na przykładzie nazw własnych.</p>	Лекція	1-23	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
<p>Тема 5. Proces przekładu. Etapy tłumaczenia. Sposoby przekazywania informacji: transformacja leksykalna,</p>	Лекція	1-23	опрацювати відповідні наукові джерела, 4 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру

<p>konkretyzacja, generalizacja. Transformacja gramatyczna na poziomie wyrazu, grupy wyrazowej, zdania, tekstu. Redakcja stylistyczna tekstu (ze szczególnym uwzględnieniem stylu funkcjonalnego i innych cech charakterystycznyc h tekstu, np. elementów dialektalnych lub socjolektu). Przygotowanie tekstu do druku. Korekta tekstu.</p>					
<p>Тема 6. Warsztat pracy tłumacza. Słowniki jednojęzyczne, wielojęzyczne, specjalistyczne, encyklopedie, leksykony. Błędy w słownikach. Korzystanie ze słowników. Korpusy językowe. Materiały własne: kartoteka specjalistyczna, teczki tematyczne. Samokształcenie.</p>	Лекція	1-23	опрацювати відповідні наукові джерела, 4 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
7. Підсумковий колоквіум	Усні відповіді	1-23, лекційний матеріал	опрацювати відповідні наукові джерела, 4 год.	Макс. 10 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тематика курсу (практичні заняття)					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінк и	Термін виконання
Тема 1. Tłumaczenie biznesowe, handlowe.	Практичне заняття	1-23	зробити переклад тексту, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 2. Tłumaczenie tekstów prawnych.	Практичне заняття	1-23	зробити переклад тексту, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом

					навчального семестру
Тема 3. Tłumaczenie techniczne. Tłumaczenie medyczne.	Практичне заняття	1-23	зробити переклад тексту, 2 год.	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 4. Tłumaczenie tekstów publicystyczno-dziennikarskich.	Практичне заняття	1-23	зробити переклад тексту, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 5. Tłumaczenie tekstów naukowych.	Практичне заняття	1-23	зробити переклад тексту, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 6. Tłumaczenie dokumentów	Практичне заняття	1-23	зробити переклад тексту, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 7. Tłumaczenie dyplomatyczne. Tłumaczenie ustne.	Практичне заняття	1-23	зробити переклад тексту, 4 год	Макс. 10 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 8. Test	Контрольна робота		2 год	Макс. 40 б	

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 40 балів) та виконання одного самостійного дослідницького завдання (максимум 10 балів).
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 9 практичних занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 40 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 8. Останнє 9 заняття присвячене підсумковому тесту.
Умови допуску до підсумкового контролю	- відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній; - здача колоквіуму на основі лекційного матеріалу; - активна робота під час практичних занять - виконання завдань самостійної роботи; - написання підсумкової контрольної роботи.

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1](#) і [Положення 2](#).

Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>)

8. Рекомендована література

1. J. Pieńkos, Podstawy Przekładoznawstwa: od Teorii do Praktyki. Warszawa 2003
2. A. Pisarska, T. Tomasziewicz, Współczesne tendencje przekładoznawcze., Poznań 2004
3. J. Bogucki, Tłumaczenie wspomagane komputerowo., PWN, 2009
4. A. Jopek-Bosiacka Przekład prawny i sądowy, PWN 2007
5. R. Lewicki, Przekład. Język. Kultura, UMCS, 2002
6. T. Tomasziewicz, Przekład audiowizualny, PWN, 2007
7. T. Tomasziewicz, Terminologia tłumaczenia, PWN, 2006
8. M. Tryuk, Przekład ustny środowiskowy, PWN, 2006
9. K. Lipiński, Mity przekładoznawstwa, Kraków 2004
10. K. Lipiński, Vademecum tłumacza, Kraków 2000
11. O. Wojtasiewicz, Wstęp do teorii tłumaczenia, Warszawa 1992
12. K. Hejwowski, Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu, Warszawa 2004
13. Maciej Krzysztofiak, Przekład literacki we współczesnej translatoryce, Poznań 1996
14. Bednarczyk A., 2008, W poszukiwaniu dominanty translatorskiej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
15. Bogucki Ł., 2009, Tłumaczenie wspomagane komputerowo, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
16. Legeżyńska A., 1999. Tłumacz i jego kompetencje autorskie, Wydawnictwo Naukowe Warszawa
17. Tabakowska E., 2001. Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu, Universitas, Kraków
18. Tomasziewicz T., 2007, Przekład audiowizualny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
19. Tomasziewicz T., 2006, Terminologia tłumaczenia, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań
20. Tryuk M., 2007, Przekład ustny konferencyjny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
21. Tryuk M., 2006, Przekład ustny środowiskowy, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
22. Stanisław Barańczak, Ocalone w tłumaczeniu, 1992
23. Karl Dedecius, Abecadło tłumacza, Kanon tłumacza 1986.

Викладач: к. ф. н., доц. Щербій Наталія Олегівна